Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KSJAL/pbcelntse2-U/26
Názov predmetu	interpretačný seminár II
Rozsah	2S
Počet kreditov	2
Vyučujúci	PhDr. Marián Kamenčík, PhD., univ. doc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Hodnotenie predmetu sa skladá z priebežného hodnotenia počas semestra a skúšky, ktorá sa realizuje v skúškovom období. V priebežnom hodnotení môže študent získať maximálne 80 % bodov z celkového hodnotenia za predmet, pričom musí získať aspoň 56 % bodov z celkového hodnotenia, aby mohol pristúpiť ku skúške. Skúška spočíva v odovzdaní záverečnej seminárnej práce a jej prezentácie a obhajoby. Za skúšku môže študent získať maximálne 20 % z celkového hodnotenia za predmet, pričom minimálna akceptovaná úspešnosť študenta v tejto časti hodnotenia je 14 % bodov z celkového hodnotenia predmetu.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: Absolvent predmetu získa ucelené a prehĺbené poznanie slovenského literárneho vývinu 18. a 19. storočia v kontexte klasicizmu a osvietenstva, romantizmu a realizmu. Porozumie literárnym, kultúrno-historickým a spoločenským reáliám obdobia od konca 18. storočia po začiatok 20. storočia (cca 1780 – 1918). Študent si osvojí poznatky o kľúčových autoroch, dielach, žánroch a poetikách, ktoré tvoria jadro tzv. beletristického minima slovenskej literatúry, a pochopí ich význam pre formovanie národnej identity, literárnej tradície a kultúrnej pamäti.
2. Zručnosti: Študent bude schopný odborne a interpretačne analyzovať vybrané literárne texty klasicizmu, romantizmu a realizmu; identifikovať estetické, tematické a poetologické znaky jednotlivých literárnych smerov; porovnávať literárne diela v rámci vývinových a typologických súvislostí; aplikovať interpretačné postupy v edukačnej, popularizačnej a kultúrnej praxi; pracovať s dobovými dokumentmi (kázne, polemiky, pamäti, publicistika) ako súčasťou literárneho procesu.
3. Profesijné kompetencie: Absolvent nadobudne odbornú spôsobilosť interpretačne a didakticky pracovať s textami slovenskej literatúry 18. a 19. storočia, najmä v pedagogickej praxi učiteľa a pedagogického asistenta; v redakčnej, kultúrno-osvetovej a popularizačnej činnosti; pri tvorbe edukačných materiálov a výkladových textov; v základnej literárnohistorickej a interpretačnej praxi.
4. Prenositeľné kompetencie: Študent si rozvinie komunikačné a argumentačné zručnosti; schopnosť kritického a kontextového myslenia; prácu s literárnym textom a odbornými zdrojmi; tvorivosť, metakognitívne schopnosti a interpretačnú flexibilitu; schopnosť prepájať literárne poznanie s edukačnými a spoločenskými kontextmi.

Stručná osnova predmetu

(seminár – dôraz na interpretáciu, diskusiu a aplikáciu)
Osvietenstvo a klasicizmus (4 témy)
1. Polemiky a literárna verejnosť osvietenského obdobia
Bajzove epigramy a polemika okolo nich. Fándlyho Dúverná zmlúva. Slovenské učené tovarišstvo ako kultúrno-spoločenský fenomén.
2. Klasicistická poézia a otázka jazykovej normy
Ján Hollý: Cirillo-Metodiada. Palkovičov preklad Svätého písma. Poetika klasicizmu (Hollý, Šafárik).
3. Ján Kollár a idey slovanskej vzájomnosti
Slávy dcera, Národnie zpievanky, pamäťový diskurz a formovanie národného vedomia.
4. Kazateľská a satirická próza klasicizmu
Kázeň v obrodeneckom období. Satira ako spoločenská kritika (Ján Chalupka: Bendeguz, kocúrkovské témy).
Slovenský romantizmus (4 témy)
5. Programové a ideové texty slovenského romantizmu
Ľudovít Štúr: Slovanstvo a svet budúcnosti. Romantická ideológia a literárny program.
6. Poézia slovenského romantizmu
Baladická tvorba, mesianizmus v poézii. Jonáš Záborský: Chrámové reči.
7. Náboženská, kazateľská a publicistická próza romantizmu
Andrej Radlinský: Poklady kazateľského rečníctva, Nábožné výlevy. Pastierske listy a ich spoločenská funkcia.
8. Žánrová pestrosť romantizmu
Cestopisný žáner, literárne časopisy. Dramatická tvorba (Samuel Ormis). Zberatelia ľudovej slovesnosti (Cambel, Dobšinský). Postromantická próza (Kubáni, Záborský).
Slovenský realizmus (4 témy)
9. Hviezdoslav a premena epickej poetiky
Zemianska problematika, Ežo Vlkolinský. Realistická poézia a nástup novej poetiky (Vajanský: Tatry a more).
10. Martin Kukučín a dedinská próza
Jasenovské a pražské obdobie. Mladé letá, dedinské a sociálne vzťahy.
11. Realistická próza ženských autoriek
Elena Maróthy-Šoltésová (Prípravy na svadbu, V čiernickej škole). Božena Slančíková-Timrava (Skúsenosť, povojnová tvorba).
12. Neskorý realizmus a prechod k moderne
Jozef Gregor Tajovský (krátka próza). Janko Jesenský (poézia). Ivan Krasko a Vladimír Roy. Tolstojovstvo (Škarvan). Prozaické začiatky L. Nádašiho-Jégého.

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu (P, PV, V): PV
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2 hodiny seminárov týždenne
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: externá

Odporúčaná literatúra

ČEPAN,O. 1984. Stimuly realizmu. Bratislava: Tatran, 478 s.
ELIÁŠ, M. 2010. Z cestopisných denníkov štúrovcov. Martin: Vydavateľstvo Matice Slovenskej, 250 s., ISBN 978-80-8115-018-0.
GÁFRIK, M. 1965. Poézia slovenskej moderny. Bratislava: SAV, 374 s.
GÁFRIK, M. 1992. Próza slovenskej moderny. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 264 s. ISBN 80-220-0432-4.

GÁFRIK, M. 2001. Na pomedzí moderny. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 164 s. ISBN 80-220-1134-7.
GOLIAN, J. – MOLDA, R. 2018. Cestopisné denníky. Zblízka i zďaleka, z monarchie i republiky. Banská Bystrica: Society for Human studies, 288 s., ISBN 978-80-972913-1-0.
KOLEKTÍV 2010. Romantickí mesianisti. Bratislava: Kalligram, 654 s., ISBN 978-80- 8101-392-8.
KRAUS, C. 2004. Slovenský klasicizmus. Poézia. Bratislava: Slovenský Tatran, 371 s., ISBN 80-222-0519-2.
KRAUS, C. 2004. Slovenský klasicizmus. Próza. Bratislava: Slovenský Tatran, 384 s., ISBN 80-222-0520-6.
KRAUS, C. 2002. Slovenskí romantici. Próza. Bratislava: Tatran, 763 s., ISBN 80-222-0502-8.
KRAUS, C. 2007. Slovenskí romantici. Poézia. Bratislava: Tatran, 544 s.
MAZÁK, P. a kol. 1984. Dejiny slovenskej literatúry 2. Bratislava: SPN, 510 s.
MIKULOVÁ, M. 2010. Paradoxy realizmu. Bratislava: Veda, 256 s. ISBN 978-80-224-1153-0.
SEDLÁK, I. a kol. 2009. Dejiny slovenskej literatúry I. Martin: Matica slovenská, 596 s. ISBN 978-80-7090-935-5.
ŠMATLÁK, S. 2007. Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava: LIC, 535 s. ISBN 978-80-89222-29-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

Slovenský

Poznámky

časová záťaž študenta: 60 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín
samoštúdium: 36 hodín